

NORSK
PSYKOLOG
FORENING

Til Det kongelige kunnskapsdepartement
Universitets- og høyskoleavdelingen
Postboks 8119 Dep.
0032 Oslo

Oslo, 26.november.2015

Vår ref: 337-15/TLH/tbp

Høring - Forslag om endring i forskrifter om rammeplan for barnehagelærerutdanning, lektorutdanning, faglærerutdanning, yrkesfaglærerutdanning og praktisk pedagogisk utdanning - Tiltaksplan for å bekjempe vold og seksuelle overgrep på barn og unge

Psykologforeningen mener at forslagene til krav til kunnskaper i de nevnte pedagogiske yrkene som møter barn og unge, representerer en viktig og nødvendig positiv endring. På samfunnsnivå er det behov for at alle som har yrker der man er i direkte kontakt med barn og unge, har noen form for **basiskunnskap** om vold og seksuelle overgrep.

For de aller fleste barn og unge som har erfaring med vold eller seksuelle overgrep, er disse erfaringene forbundet med skam- og skyldfølelse. En naturlig psykologisk dynamikk ved slike følelser er behovet for å holde dem skjult og gjøre dem usynlige for omgivelsene. Derfor er mange barn og unge avhengige av at voksne kan handle på mistanke om eller bekymring for at barnet eller den unge strever på grunn av vold og overgrep.

Forslagene til krav til ferdigheter i høringsforslaget er imidlertid problematiske. Den første delen («kan identifisere særskilte behov hos barn og unge») som en *generell forventning*, er viktig å stille til voksne som er i en pedagogisk rolle overfor barn og unge. Å forvente at en pedagog skal kunne *identifisere tegn på vold og seksuelle overgrep*, er imidlertid en urimelig å pålegge en person med vanlig pedagogisk utdanning. Selv ikke for helsepersonell er det en lett oppgave å identifisere tegn på vold og seksuelle overgrep. Tegnene på slike erfaringer er hverken entydige, nødvendigvis eksplisitte, eller kontinuerlige. Depresjon, tilbaketrekning eller utagering (som er ganske typiske reaksjoner på slike type krenkelser), kan også være uttrykk for andre former for plager hos barnet eller ungdommen enn det å være utsatt for vold eller seksuell overgrep. Det er derfor viktig at pedagoger har mulighet til å konsultere kompetent helsepersonell ved bekymring eller mistanke om at et barn er utsatt for vold og overgrep.

Vennlig hilsen
Norsk psykologforening

Tor Levi Hofgaard
President